

MAYDANOZ

Mehmet Akif DUMAN

Maydanoza alerjisi vardı babamın. Aslında tam alerji denmez buna; kendi tabiri ile yeşil yonca bozması otu ağzına aldığında, çiğnediğinde, yuttuğunda, hatta sindirdiğinde bile vücudunda sıhhatini zedeleyen bir değişiklik olmazdı. Sadece azami derecede nefret ederdi bu bitkiden.

Bir pazar sabahı yine tartışmaya başladı annemle babam. Bu sefer otun sofradaki mevcudiyetinden rahatsız olmuştu babam. Hâlbuki kokmayan, dalları budakları oraya buraya sarkmayan epeyi uysal ve disiplinli bir sebzedir maydanoz.

– Kaldır işte şunu gözümün önünden. Kırk kez söyledim. Midem kalkıyor yahu, elimde değil.

Annem pratik zekâlı bir kadındı. Peçeteyi alıp üstüne örttü domates, biber ve maydanoz dolu tabağın. Tabaktaki yumurtayı ekmek içine yerleştirirken örtüyü kaldırıp birkaç tutam koparıyor, işi bitince yavaşça bırakıp dalgalana dalgalana inişiyile kâğıdın, babama nispet yapıyordu.

O sabah her zamankinden daha kısa sürmedi tartışma. Kimse kimsenin ağzının tadını kolay kolay bozamazdı bizde. Yeni bir bardak çay getirdi ablam. Öylece dikiliyor babamın başında.

– Söyle Şerife Sultan.

Gülümsedi ablam çünkü sadece keyfi yerinde olduğunda hanedanlık unvanlarıyla hitap ederdi babam. Annem, valide sultan; ben, şehzade hazretleri olurduk.

– Ayakkabı alacaktık, unuttun mu?

– Kapalıdır kızım bugün dükkânlar. Pazar pazar...

Ablam uzun uzun o pazar açık olan bir alışveriş merkezinin tarifini yaptı. Sanırım tarihinden ve coğrafi konumundan daha çok bahsetti. Annem el işini alıp yeşil kadife koltuğa geçene kadar sürdü münazara.

– Oğlum... Senin ayakkabın sağlam mı?

Ablam tahmini bütçenin ikiye bölünmesi telaşı ile girdi araya:

– Sağlam sağlam. Hem top da oynamaz o.

Bıyıklarını düzeltti sol el parmaklarının tüm ittifakı ile.

– İyi madem. Hazırlan sen. Şu çayımı bitireyim ben de.

O akşam ablamın ayakkabıları yatağının altına saklayacağını, fotoğrafını çekip kutsal bir emanet gibi sergileyeceğini, hatta kimsenin görmediğine emin olduktan sonra öpeceğine emindim.

Ertesi gün ateşim çıktı, okula gidemedim. Ablam odama uğrayıp ayakkabıları burnuma soktu iki kere. Bir hafta giymeyip çantasında taşıyacağını, yapılan eleştiriler ölçüsünde ayakkabının pembe renginin kırmızıya döneceğini ondan daha iyi biliyordum.

Öğlene doğru düştü ateşim. Canım sıkıldı odada, alt katta toplanan kadınların gürültüsü merdiven başından duyuluyordu. Salona girip kapı önündeki sandalyenin kenarına iliştim. Altı tane birbirine benzeyen az biraz kilolu, iki de gelin olması muhtemel kadın vardı salonda. Sanırım beni hâlâ çocuk gördükleri için arada bir “anlıyor mu” bakışları bile fırlatmadan en tuhaf konuları dallandırıp budaklandırıdılar. Yaklaşık kırk dakika içinde mahallenin en müsrifi, en şık giyineni, en namussuzu ve en evlenmesi gerekip de yaşı geçenleri hakkında detaylı bir dönem ödevi hazırlayacak kadar bilgi sahibi oldum.

– Ayol Fatma, hava ile mi besleniyor bu çocuk? Gel bakayım sen buraya. Ay ne güzel gözlerin var senin. Otur şöyle... Hah... Ye şundan.

Nuran Teyze beni beslemeye başladı. Kendimi gerçek bir şehzade gibi hissetmem uzun sürmedi. Kremalı pasta, mercimekli köfte, ıspanaklı ve kıymalı börek, kuru pastalar, poğaçalar ve nihayet yumurta ile Rus salataları ittifakı beni kadife koltuğun bir parçası hâline getirdi.

– Al şunu da... Hepsini ye. Dökme gülüm. Ay Serap koş bizim eve, dolapta nar suyu var. Kap gel. İçsin çocuk.

Annemin kısa itirazı Serap Ablanın - ki gelinler abla statüsündedir - uzun bacaklarına sürtünmedi bile.

Bir filmde görmüştüm. Parfüm kokan, şişman, yelekli ve kolları bilezik dolu kadınlar değillerdi ama böyle bir toplantıda cadılar bilmem hangi şehri ele geçirme planı yapıyorlardı.

Sonra bana bu ilhamı vermesi muhtemel uzun burunlu kadın, lavaboya gitmek için hareketlendi. Annem bana işaret etti, eğilerek kapıya doğru bükülen bu parmak “yol göster” komutunun en mükemmel hâli olmalı.

Tuvaleti gösterdim, yanaklarımı sıktı iri eller. Sonra ıslak ıslak öptü kalın dudakları ile. Kocasını camcı idi Türkan Teyze'nin. “Kırılmaz cam” icadı için çalışırken bunun çoktan keşfedildiğini öğrenmiş ve karısının ikazı ile de ekmeğinden olmamak için -ki kırılmayan cam asla değiştirilemeyecek olandır- sıradan cam ile yoluna devam etmişti.

Salona geri döndüm. Sohbetin ortasına gelmiş olmalı ki gruplaşmalar başlamıştı. Benim bulunduğum köşedeki kulis, sağımdaki diğer gelin Irmak Abla ve solumdaki Nuran Teyze arasında kurulmuştu. Detaylarını pek anlamadım ama bir adamın pul koleksiyonu varmış ve birilerine göstermiş.

Nuran Teyze'nin yanında annem vardı, onun solundaki tekli koltukta Döne Teyze. Döne Teyze'nin karşısında Hafize Hala. O an fark ettim. Teyze ve abla unvanları yanında tuhaf biçimde “hala” kullanıyorduk bu kadın için.

Nar suyu geldi. Yarım bardak içebildim ancak. Şerife Abla da öptü beni; onun dudakları daha ince, ağzı daha küçük.

Nuran Teyze'nin karşısında oturdu Türkan Teyze ellerini kurulayarak. En fazla metal çarpışma sesi ondan geliyor. Aşure tarifine başladı Şerife Ablaya. İki kat malzeme ile yapılan yeni bir aşure icat etmiş, onu anlatıyordu.

Annem, Hafize Hala ve Döne Teyze'nin ne konuştuğunu tam duyamıyordum ama sanırım “tırnak” üstüne sohbet ediyorlardı. Bir ara annemin o tuhaf tasvirlerinden birini duydum: “Tırnakları bile yaşlanmış ayol...”

Nuran Teyze'nin telefonu çaldı. Diğer grupların sohbeti gizli bir çember gibidir. Doğrudan içeri girmek neredeyse imkânsızdır. Bana baktı mavi iri gözler, ellerimden tutup yanına çekti.

– Kaça gidiyorsun sen bakayım?

Birinci sınıfa gittiğimi, en sevdiğim hayvanı, en büyük korkumu ve ablamın dergi koleksiyonunu sakladığı yeri beş dakika içinde beynimden söküp almıştı. Sonra o da öptü beni. Dudakları daha sululu yahut kalın değildi ama kokusu ve boynunun rengi diğerlerinininkinden çok farklı.

Tuvalete gittim.

“Su getir gelirken...” dedi annem.

Tuvaletin kapısını kilitledim. Siyah suratlı kadınlar, cadılar, tırnakları kırık insanlar, göklerde uçan pop şarkıcıları geliverdi gözümün önüne. Beyaz fayanslara bakarak hayal kurmakla geçen bu birkaç dakika belki daha eğlenceli idi dışarıda oyun oynamaktan.

Kapıya vuruldu. Çabucak toparlandım.

Döne Teyze gülümsüyordu. Üç kez öptü beni. Daha şişman, daha terli ama daha yumuşak dudaklı olanı fazladan birkaç kez daha öptü beni.

Salona gittim. Annem kızdı. Mutfğa koştum.

Kahvaltılıklar toplanmamış. Maydanozlar sarkıyor peçetenin altından. Koca bir tencere yerde, belli ki telaşla arkasından, sağından yahut solundan alınan şey onu yerinden etmişti. Belki de annem tencere kaldıracaktı hayata isyan edip.

Babam, “Kadın, ökçesinin yerden yüksekliği nispetinde gerçekten uzaktır.” derdi. Ayakkabılıktaki renklerin sadece ikisi ökçeli. O hâlde buradaki kadınların çoğu hayatı iyi idrak etmiş olmalıydı.

Yerime geçtim.

– Dağıtsana oğlum suyu...

Kalktım. Boş su bardaklarını doldurdum, çayları tazeledik Şerife Abla ile birlikte. Mutfakta sıkıştırıp yine öptü beni. Sonra Nuran Teyze geldi peçete almak için. Boynumu ısırdı yavaşça. Belki ilk insanların öpüşme şekli ısırmaktır.

Az sonra ablam ve babam geldi. Babamı kapıdan postaladı annem, beni çağırdı babam yanına. Hayatım boyunca yüzlerce mühim karar vermek zoruunda kalacağımın belki de ilk alameti idi bu.

Öpücükleri, parfüm kokularını, nar suyunu, pastaları, börekleri bırakarak ayrıldım oradan. Babamla birlikte kahvehaneye gittik. Maydanozun bir sorun olduğu dünyada gerçek erkeklerin işsizlik, politika, geçim derdi, çocuk okutma sıkıntısı konuştukları yerde iki bardak çay içtim. Babam ince bıyıklarını sol elinin tüm parmakları ile düzelttikçe unutmaya başladım. Renkler, kokular, tatlar birbiri ardına kayboldu sigara dumanında. Demsiz çayın son yudumunda kakkahalardan kalan çınlama da silinip gitti kulağımdan. Bir daha asla hala ve teyze arasındaki farkı önemsemedim.